

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

viassa nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Betegsegélyezés és nyugdíj.

Pécs, 1901. aug. 22.

Szomoruan érdekes jelenség, hogy a betegségélyezés és rokkantsági ellátás, mely a kereskedői, ipari és mezőgazdasági alkalmazottakra nézve már törvényhozásilag szabályozást nyert, nem elégíti ki a hozzája fűződő igényeket; nemcsak azért, mert az alkalmazottak segélyezése betegség esetén és ellátása a munkaképtelenségük beállta esetén nem felel meg azoknak az áldozatoknak, a melyeket annak biztosítására az alkalmazottaknak és munkaadóknak egyaránt hozniuk kell, hanem azért is, mert a segélyezendők körét is tágítani kell, a mennyiben tapasztalati tény, hogy míg az alkalmazott betegsége és rokkantsága esetén annyira mennyire mégis biztosítva van legalább a végszükség ellen, addig az önálló kereskedő vagy iparos a bekövetkező szerencsétlenség idején védtelenül van kiszolgáltatva a teljes elzúllásnak.

S hogy az ilyen esetek nemcsak szórványosan fordulnak elő, hanem szomorú közgazdasági viszonyaink közt már-már számot tevő általános betegség jellegét öltik magukra, azt misem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy szakköreink komolyan kezdenek gondolkodni nemcsak az alkalmazottak betegségélyezési és nyugdíjügyének reformjáról, de annak a munkaadók- és vállalkozókra való kiterjesztéséről is.

Figyelemreméltó közleményt olvasunk erre vonatkozólag egy tekintélyes vidéki lapban, a mely felpanaszolja, hogy két milliónál többre megy a kereskedő és iparososztály kötelekénhez tartozók száma s ennek dacára nem találták meg azt a módozatot, a mely mellett azok jövője biztosítható lenne.

Sem a betegség, sem a munkaképtelenség esetére nincsenek még olyan intézkedéseink, melyek a humanizmusnak teljesen megfelelnek s a méltányosság és jog szempontjából a bírálatot kiállhatnák.

A társadalom eme leghasznosabb, de szerencsétlenül járt tagjai jórészt alamiz-

nából, mások kegyelmének igénybe vételével kénytelenek tengetni életüket s gyakran vannak kitéve nemcsak a megaláztatásnak, de az önmeghasonlásnak is, minek következtében néha a törvénykezésnek is meggyűlik velük a baja.

Ezeket a szégyenletes állapotokon mindenesetre segíteni kell. Reformálni kell első sorban a betegségélyezési intézmény szervezetét olyformán, hogy a társadalom szociális nyugalmát biztosítsa.

A betegségélyezés intézménye sehol sem felel meg a hozzáfűzött várakozásnak. A kezelés is sok kívánni valót hagyott fenn s oly drága volt, hogy a munkabérijárulékok évi összege a betegek orvoslására és segélyezésére távolról sem volt elegendő. De hogy is volt volna elegendő, mikor a kezelés maga fölemésztette az évi bevételek kétharmadát.

Egető szükség van tehát olyan reform kidolgozására, amely egyfelől a munkások kötelezettségének aránylagosabb és olcsóbb kivetésével foglalkozik, másfelől a kezelést egyszerűbbé, teljesen kifogástalanná teszi.

Reformról lévén szó, nem kellene feledni, hogy manapság nemcsak a munkásosztálynak kell küzdenie a nyomorral, hanem a kisiparosok, kereskedők és mezőgazdák igen nagy részének is, mert ezek között számtalanok olyanok, a kiknek ekzsisztenciája még kevésbé van biztosítva, mint a munkásoké.

S e mellett azokról a vállalkozókról sem szabadna megfeledkezni, akik munkásaik betegjáruléka címén évente nagyobb összegeket fizetnek be a segélypénztárakba s tönkremenésük, munkaképtelenségük esetén a befizetésekből nyomoruk enyhítésére mit sem kapnak. Ez mindenesetre anomália, melyen valamelyes módon segíteni kell.

S e segítségnek két módja van. Vagy kezébe veszi maga az állam az egész segélyezési és nyugdíjügyet s épügy, mint a saját hivatalnokainak biztosítja az ipari és kereskedelmi főnökök, vállalkozók, alkalmazottak, munkások stb. végnapjait és betegségélyezést, vagy kezébe adja ezt a gondoskodást egy társadalmi uton létrehozandó országos szervezetnek, a melynél

a nepotizmus helyett a humanizmus követelményei érvényesülnének.

Miért ne lehetne keresztülvinni, hogy az adófizető a reá kivetett adóhoz képest fizetné be nyugdíj- és betegségélyezési járulékat az állampénztárba, ahol a befolyó díjak és járulékok nem kallódnának el s a kezelés sem kerülne túl sokba. Hiszen annyi formája van ennek a nyugdíjaztatásnak és betegségélyezésnek, hogy e helyütt nem is volna célszerű a sok közül ezt vagy amazt ajánlanunk.

Kötelességet teljesítünk, mikor ezeket a dolgokat, a melyekről igazi szociálpolitikusaink már régen gondolkodnak, szönyegre hozzuk. Ha jól tudjuk, az Országos Ipartestület a napokban foglalkozik majd behatóbban ezzel az égető kérdéssel.

Ettől a tevékeny testülettől mindenesetre konkrét javaslatot várunk, valamint elvárjuk ezután a kormánytól is, hogy az alaposan megvizsgált javaslatban jelendő reformokat általánosítva, a betegségélyezés és nyugdíj kérdését országosan és minden rászoruló polgárra nézve egyenlő méltányossággal rendezze.

* Hivatalos pártbizottságok.

Liptómegeyében a szabadelpárt végrehajtó bizottságaiba a községi jegyzőket is beválasztották, a mi ellen a megye közigazgatási bizottságában felszólalások történtek s ezért a közigazgatási bizottság a belügyminiszterhez fordult utbaigazítás iránt. A belügyminiszter most erre azt válaszolta, hogy az 1899. évi XV. t.-cikknek a jelen országgyűlés berekesztését követő napon hatályba lépő 167. §-ában foglalt rendelkezés szelleménél fogva, községi és körjegyzőnek politikai vagy képviselőválasztási kérdésekkel is foglalkozó pártba, bizottságba vagy egyesületbe léphetésük tiltva nincs, de e minőségbeni ténykedésüknek nem szabad ellentétbe jönni az idézett törvényszakasz világos, tiltó rendelkezésével.

A formulák nagymestere tehát itt is kerülgeti a kérdést, mint macska a forró kását, — mert mikor azt kérdik tőle, hogy lehet-e a községi jegyző a választásra alakult végrehajtó bizottság tagja, azt feleli, hogy a választási kérdésekkel is foglalkozó pártba, vagy

Holnap és minden péntek este 6 órától kezdve kitűnő

halakból, úgymint harcsa, kecsge, balatoni fogas, ponty, cigányhal és kárászból főzött

szegedi halászlé és turós csusza kapható.

Tisztelettel

KULIN HENRIK, vasuti vendéglős.

Friss kőbányai Dréher-sör. — Jó minőségű hegyi borok. — Pontos kiszolgálás.

bizottságba beléphet. Pedig egy párt választási végrehajtó bizottsága nem is foglalkozik mással, mint a választással s ennek a bizottságnak feladata megtenni mindazokat az intézkedéseket, (pl. pártgyűlések összehívása, a választók összeszedése, a választáshoz vezetése stb.) a melyeket a törvény közhivatalban levőkre egyenesen tilt. Vajjon így szót volna e az a cirkumspektus miniszteri válasz, ha azok a községi jegyzők véletlenül az ellenzéki párt végrehajtó bizottságába léptek volna be? Mi azt hisszük, hogy akkor egészen más szellemet olvasott volna ki Széll Kálmán az általa idézett törvényszakaszból.

Hirek.

Pécsett, 1901. augusztus hó 22.

Az én üdülésem.

Felhőbe hanyatlott az izé-i domb. Leszállt az est, de csillagok nem jöttek föl. Alig rezdült a levegő és nagy események születését jelezte. Az üdülők nagy serege a tyukokkal lefeküdt mar és a szegény cigányok csak maguknak húzták volna, ha egyáltalán kedvük lett volna muzsikálni. Szerényen megvonultak tehát a söntésben és jó estét óhajtván egymásnak szerezni, méltóságos urnak szőlították egymást és százforintos tételek huszonegyezni kezdtek — hozomra.

Rövid idő alatt a gyenge idegzetű primáson kitört a nagyzás hóbortja és egy képzelt százas felváltását követelte nagyuri berzenkedéssel a főpincértől. A reális állűrökkel ékeskedő főpincér természetben óhajtotta a bankót, a mi nem egyezvén meg a primás szigorú elveivel, iszonyu disputa keletkezett, mely alkalommal a kedélyek a nagy izgalomban annyira elfajultak, hogy a főpincér a képzelt százast két csattanós magyar ötösre váltotta fel.

Lett erre patália, amelyet Nagyida veszedelme óta Pháraó nemzetsége nem ért meg.

A bátrak — öt szemem valának — közrekapták a főpincért és a legfortissimóbb dögönyözésben részesítették, a segítségre ro-

hanó ételhordó fejét pedig nagyon kellemetlen érintkezésbe hozták egy kioróbált szódavizes üveggel. Igazán kitünő alkotmány, még tíz ételhordó fej keménységével is kibirta volna a konkurenciát.

A romák gyáva része menekült százfélé és még a sokat kinzott nagybőgő anyai keble is nem várt és nem is óhajtott lakóra talált.

Az ádáz küzdelmet egy revolver pukkanása riasztotta szét és a romák a sebesültek hátrahagyásával a nem ritka segítséghez, a futáshoz folyamodtak.

Mikor a csárda romjait hátrahagyták s kiérték az utra, még egy pukkanás következett, melynek velőrázó hangjára a menekülő öt szem cigány rémes oditással vágta földre magát.

Órákig feküdtek ott mozdulatlanul s mikor az enyhet adó halál még mindig késett, meggyőződve róla, hogy baja egyiknek sem esett, feltűnés nélkül haza osontak.

Másnap reggel aztán:

Ötszem cigány a patakban
Pantallóját mosta, mosta,
Bátorsága tanujelét
Patak vize elkapdosta.

— Oh! devla bossulj meg!

S-o.

Napirend 1901. augusztus 23-án.

Naptár: péntek, augusztus 23. — Róm. kath.: Fülöp. — Prot.: Farkas. — Görög-kel. (aug. 10.) Lőrinc. — Zsidó: Elul 8. — Nap két 4 óra 52 perckor; nyugszik 6 óra 40 perckor. — Hold két 2 óra 5 perckor délután; nyugszik 11 óra 8 perckor éjjel. — Este 10 óra 17 perckor a Nap a szűz jegybe lép. A kánixula vége.

Időjelzés: A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: jelentékeny csapadék nélkül meleg, száraz idő várható.

— (Személyi hir.) Csirer Elek dr., tiszti főorvos, a magyarországi orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlésére, Bártfára utazott. Távolléte alatt a főorvosi teendőket Ludvig Ferenc dr., tiszti orvos helyettesíti.

— (A pécsi atletikai klub köréből.) A pécsi atletikai klub vezetősége most levelezésbe bocsájtotta a szabadkai torna-

egyesület vezetőségével az iránt, ha a szabadkaiak elfogadják, úgy átrándulnak football matchre. Kedvező válasz esetére, valószínűleg szeptember elsején mennek át, hogy az ottani csapattal megmérkőzzenek. Viszont a pécsiek azon esetben a szabadkaiakat szeptember első felére revanche matchre hívják meg. Érdeklődéssel nézünk ezen küzdés elé.

— (A háziezred elvonulása.) A pécsi cs. és kir. 52-ik gyalogezred ma reggel hat órakor indult el Pécsről a nagy hadgyakorlatra. Katonáink ma Sásdig meneteltek, hol pihenőt tartanak. Az ezred zenekara, mely az uhlánusok tolnai löversenyén volt elfoglalva, vonaton ment Sásdra, hol bevárja a háziezredet. Az 52-ik gyalogezred kis-jókai Udvarnok Győző ezredparancsnok vezetése mellett indult el.

— (Szélhűdött kórházi főorvos.) A mai nap folyamán nem csekély megdöbbenést keltve terjedt el az a hir, hogy a pécsi közkórház orvosi karának egyik jeles tagját: Schwarz Frigyes kórházi főorvost Reichenauban — a hol nyaralt — agyszélhűdés érte. A közszeretben álló kórházi főorvos állapotáról lapunk zártáig annyit sikerült megtudnunk, hogy Schwarz Frigyes dr. nevéhez a mai nap folyamán sürgöny érkezett, mely szerint férjét a fürdőben agyszélhűdés érte, állapota azonban nem aggasztó. E sürgöny folytán dr. Schwarz Frigyesné a legközelebbi vonattal Reichenhallba utazott. A délután folyamán érkezett sürgöny szerint a főorvos állapotában örvendetes javulás állott be s jobban van, úgy, hogy a szélhűdés nem fog végzetes következménnyel járnai.

— (Sörfőzők értekezlete.) A Magyar Országos Vidéki Sörfőzők VI. kerülete ma délelőtt tíz órakor a pécsi kereskedelmi és iparkamara helyiségében értekezletet tartott a pénzügyminiszter utasítása folytán az irányban, hogy a felburjánzott tisztességtelen s a sörfőzők érdekeit sértő verseny meggátolása céljára

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Napló-töredék.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Irtá: Ország Pepi.

(Folyt. és vége.)

A mint ránéztem, végigmért, megfordult és a kijárat felé tartott. Néhány percig nézhettem így utána, a mikor már eltűnt, aztán barátom karjába kapaszkodtam s szó nélkül vonszoltam a kijárhoz. Az igazgatót ott láttam. Ismertem, megszólítottam. Megkérdeztem, ki volt az a fiatal leány, ki az imént kiment?

— Molnár Nelli, a 75-ik számú kép festője — volt a válasz.

Tisztában voltam mindennel. Megköszöntem s rohantam utána. Sárossy csak bámult, de jött. Hanem már nem láttam a leányt.

Most azonban itt újra megláttam. Igen, ő az . . .

Akkor este még egy cikket irtam: »Festőművészetünk és a nők« címmel. Ebben erősen megtámadtam a nőket, a kik testézzettel foglalkoznak. Ne álljanak a festő állvány elé, ne bámulják meg a természet remekseit, hogy azt azután a vászonra pingálják. Hagyják azt a férfiaknak és menjenek inkább a konyhába, hogy az étel meg ne kozmásodjék; nézzenek a gyermek-szobába, hogy mit csi-

nálnak a kicsinyek és neveljenek a hazának gyermekeket, több haszon háramlik abból, mint az eset forgatásból. Nem művészet az ő művészetük. Csak gyöngye utánzat, vagy csak kísérlet.

Erre másnap egész garmada levelet kaptam Csaknem mind anonim. Persze mind »művésznőtől«. Izgatottan bontottam fel a leveleket. Hátha ő is irt.

Ugyancsak megszapultak benne. De az ő neve egyikre sem volt aláírva. Lehet azonban, hogy az egyik az övé. Kiválasztottam a leggorombábbat, arról fölvettem, ő irta és tárcámba tettem. — Még mindig magamnál hordom.

Az egész kép előttem állt.

Fájdalmasan néztem a kis kapura, egy darabig még ott álltam, aztán megindultam. Bánk-bán kitörése jött ajkamra: »Mint vándor a hófúvásokban, úgy Lelkem ingadoz hártalan Kétség között, s eszem egy nagy oceánban Lebeg veszejtve minden csillagot!«

Hazajöttem és e sorokat irtam kis naplómba.

Mikor látom ismét?! »

190. június 6.

»Haszalan minden! A megsebzett szivve, mit Amor nyila talált, nehéz irt lenni. Nincs itt az orvos, a ki azt meggyógyíthatná. Hol van, hova tűnt? Miért ejt örületbe?«

Ha van Istene, miért nem könyörül rajtam? Láttam, hallottam, miként rohantam utána. Talán azért is büntet, hogy gyáva voltam?! Oly kegyetlen!! Attól a naptól fogva nem

láttam többé. Elment. Menekül előlem. De miért? Oly erősen találták azok a gunyszavak? Oly mélyre vágott tollam, hogy egy városban sem akar lenni velem?

Pedig oly rabja vagyok. S ezt meg sem mondhatom neki.

Hát miért nem benuit meg akkor a nyelvem, a mikor azokat a szavakat mondtam?! Fásult volna meg a karom, mikor a tollat kezembe vettem, hogy azt az átkozatos cikket megírjam. Azzal üztem el magamtól.

Elment innen. Nem akar látni. Bár tudnám hová, merre ment, hogy utána mehetnék, akár a világ végére is . . .

De még meg kell találnom. Ha akár a messze északon kell keresnem, ellenem fordulhat ott az észak hózivataros fürgetegével; vagy a messze délre keil utána mennem, megküzdök a saharai sivatag pörkölő futóhomokjával: még feltalálom. És akkor . . . akkor enyém lesz! Ünnepe lesz akkor, a gyönyör és a kék ünnepe. Egy szép verőfényes napon egygyé leszünk; egy testté, egy lélekké. Mi ketten egy személy leszünk. Hártalan lesz a boldogságunk, végnélküli örömünk és gyönyörünk. Nem hagyjuk el soha többé egymást. Én vezekelek majd bünomért, hogy megbántottam és ő bocsánata jeléül: csókra nyújtja pici, szűz ajkát, magamhoz szorítom azt a lenge alakot, úgy, hogy ölelésem alatt csaknem összetörök. Vad ölelés lesz az! Elégtétel kinjaimért. Aztán a csók özöne jön kéjben, mámorban.

Igen úgy lesz, csak bele ne örüljek.

ből szem előtt tartva a nagy közönség érdekeit a többi kerületi sörözőkkel egyetemben járjanak el s eljárásuk közben, figyelmüket főleg a hátránkül hitelezések megszüntetésére fordítsák. Az e tárgyban tartott mai értekezleten *Scholtz Gyula* elnökle alatt megjelentek: *Záray Károly* dr. kereskedelmi és iparkamarai titkár, *Scholtz Antal*, *Hirschfeld Samu*, *Toldi Béla* dr. ügyvéd, mint az értekezlet jegyzője, továbbá a »Nagy-Kanizsai Malátagyár és Söröző Részvénytársaság« az észéki *Schepper-féle söröződe* és a *Reischl W. és fia* keszthelyi söröződe képviselői. A megjelent sörgyár tulajdonosok, illetve azok képviselői, a miniszteri leirat tanácsai alapján elvileg helyeselték az említett irányban való eljárást s annak szükségességét hangsúlyozva elhatározták, hogy az egymás közti verseny alapját a jövőben a jó áru kiszolgálása képezze s az egyes helyekre nézve javaslatba hozták a kontingentálás elvének keresztül vitelét. A részletek kidolgozása céljából egy, *Scholtz Gyula*, *Scholtz Antal*, *Hirschfeld Samu* és *Reisl Károly* tagokból álló bizottságot küldött ki az értekezlet, melynek végeztével délutáni egy órakor a *Scholtz-féle sörösarnokban* bankett volt, mely a legjobb hangulatban a késő délutáni órákig tartott.

— **(Erdőöri szakvizsgák.)** Pécssett az erdőöri szakvizsgák *október tizennegyedikén* kezdődnek a vármegyeházán. Kik a vizsgát letenni szándékoznak, a pécsi kir. erdőfelügyelőhöz nyujtsák be folyamodványukat október elsejéig.

— **(A város közegészségügyi bizottsága)** *Kelemen Mihály* dr. nyugalmazott főorvos elnökle alatt ma délután 3 órakor ülést tartott a városháza közgyűlési termében. Az ülésen résztvettek: *Tolnai Vilmos* dr. és *Ludvigh Ferenc* dr. tiszti orvosok, *Vassary Gyula* főkapitány, *Löwy Lipót* dr., *Pajor Leo* és *Fehér Lajos* állatorvosok, *Szmik Antal* osztálymérnök, *Schneider István* népis kolai felügyelőigazgató és *Czirják Ignác*. Az

Bretagne. Sauvage. 190— szept. 16.

»Milyen csudálatos itt minden körülöttem. Telve rejtélyel és szomorúsággal. Melancholikus táj ez. Ide menekültem, hogy, a mint az orvosok mondták, meggyógyuljak és felviduljak. Az ostobák, micsoda gondolat. Én már nem gyógyulok meg. Nem viditanak már fel engem az elszórt kunyhókból vasárnaponként előbujó, vig, danázó legények, sem azok az egyszerű, becsületes breton leányok. Még betegbb lettem. Alig vonszolom már e fáradt testet. Pihenni kíván az. Nemsokára visszatérhetsz, te test, az anyaföldbe. Azt mondá az Úr: »Ember, por voltái, porrá leszesz!«

Csakhogy Tőle van itt valami. Ez a kis levél. Kettő van. Azt a régit is ő irta. Megismertem az irást. »Az utolsó szót, az utolsó leheletet is hozzád küldöm. A sir szélén álló, téged ismeretlenül imádó: Nelli.«

Igen, ez az a levél! Ő már nincs! Várj utánad jövők én is, egymásé leszünk. Meg kell halnom, mert szerettelek és szeretlek. Miért nem fagyott meg e hitvány test akkor, midőn ott a tárlaton először megláttalak. Hadd lettem volna ijesztő szobor. Nem érzek akkor semmit. Nem háborog e szív! Vakultam volna meg, hogy ne láttam volna meg azt a tekintetet, mely a sirba üldöz. Ne hallottam volna meg azt a szót elhangzani ajkáról: »Utálatos!« . . . Ez lett az üldöző vámpír . . . Ez kerget a halálba . . . Látom a tarpéji szirt tatongó mélységét . . . lenn a furiák várják bomladozó testemet . . . Várj . . . várj Nelli . . . Megyek . . .

ülés tárgyalta a dr. *Czifer* Elek főorvos által készített szabályzatot a *magánházaknak járványok idején leendő fertőtlenítéséről*. A szabályzatot a közönség részére mihez tartás végett adja ki a bizottság. A szabályzat főbb pontjai a következők:

1. *Magánlakások fertőtlenítendő* toroklob, torokgyik, vörheny, kanyaró, körkhorut, fül-tömirigylob, gyermekági láz, hasihagymáz, tifusz, kolera stb. idején.

2. A betegeket az e célra külön szolgáló koc-m, a holttesteket szintén külön koc-sin kell szállítani, mely csak e célra szolgáljon.

3. *A betegek evőeszközeit* más nem használhatja; azok forró vízben lemosandók s a mosóvíz fertőtlenítendő.

4. *A betegek fehérneműi* használat után azonnal forró vízben kimosandók.

5. A nem mosható *ágyneműek* stb., a gőzforralóba szállítandók.

6. *Butorok* stb. karbolsavval fertőtlenítendő. Erősebb kárpitosbutorok formalin-neal. Különbön pedig szellőztetendő hozzá nem férhető helyeken.

7. *Padlók* forró luggal felmosandók; talak bemeszelendő; festett talak, vagy kárpitoszot-tak form lonal fertőtlenítendő; földes szobák felásandók tíz centiméterre s új földdel hordandó k be. A régi föld elhordandó; gödrökbe temetendő. Ha ez az időjárás miatt lehetetlen, forró luggal fertőtlenítendő.

9. *Árnyékszékek* is mésztejjel fertőtlenítendő.

10. *A betegek szobái* eltávozás után 6 óráig szellőztetendő.

Az érvényben levő miniszteri rendeletek alapján készült ez a javaslat, melyet a bizottság több hozzászólás után el is fogadott, kiemelve, hogy a *fertőtlenítés mellett a betegek elkülönítendői és csak ápolóik érintkezhetnek velők*, kik masokkal nem érintkezhetnek, csak a kellő fertőtlenítés után. A lakás betegség után *hatóságilag* fertőtlenítendő. A *fertőtlenítés díja* szobánként köbméterenként állapítandó meg.

E szabályzatot az ülés elfogadván, *Pajor Leo* állatorvos tett indítványt a *tehenészetek negyedévenkénti orvosi megvizsgálása* iránt. *Vassary Gyula* főkapitány szerint ez mindig megtörténvén, az indítvány felett napirendre tért az ülés. *Czirják Ignác* a városi külső tejsarnokokra hívta fel az ellenőrzés szigoritását. Az ülés ezután négy órakor véget ért.

— **(Pénzváltó hely Pécssett.)** Az osztrák-magyar bank a pénzügyi m. kir. minister által megbízott, hogy mindazon helyeken, hol eddigelé az adóhivatalok teljesítettek pénzbeváltási szolgálatot, f. é. szept. 1 től kezdve az ottani bankfiokok vegyék át a pénzbeváltást. A bank kormányzósága ezen teendővel *valamennyi bankfiókot, tehát a pécsit is, megbizta*. A váltók pénzre való felváltások valamint váltó pénzek átváltás végett csakis az 1 frtosokból 500 drb., az 5 K-ból 200, az 1 K-ból 1000, a 20 fil-ből 1000. és 10 fil-ből 3000, a 2 és 1 fil-ből 1—1000 drb.

— **(Az irgalmasrend gyásza.)** A pécsi irgalmasrendháznak ismét gyásza van. Meghalt a lelkésze, *Németh Adolf*, életének 30-ik évében Leván, a hol tüdőbaja ellen szülei házában keresett gyógyulást. Temetése ma volt ugyanott. A helybeli irgalmasrendi templomban ma reggel 7 órakor gyászmise volt az elhunyt lelkiüdvéért, melyet *Bubregh Béla* segédlelkész, városi hitoktató mondott.

— **(Egyházmegyei közgyűlés.)** A felső baranyai ev. ref. egyházmegye augusztus hó 28. és 29. napjain tartja meg évi rendes közgyűlését Harkányban *Dányi Gábor* esperes

és *Ádám András* főgondnok közös elnökle alatt. A közgyűlést megelőző előértekezlet augusztus 27-én délután fog megtartatni.

— **(Vizállás.)** A Duna és Dráva vizállása, mely eddig teljesen az időjárásnak megfelelőleg áradt és apadt, néhány nap óta stagnál, dacára annak, hogy a felvidéken az utóbbi időben jelentékenyebb esőzések voltak. A m. kir. földmívelésügyi miniszterium legújabb vizrajzi jelentései szerint a Duna és Dráva folyamok vizállása néhány nap óta változatlan, azonban a közelben nagyobb változások várhatók, melyeket előreláthatólag a felvidékről jelzett nagyobb esőzések fognak okozni.

— **(Partvédelem.)** A »Margitta-Szigeti Ármentesítő Társulat«, mely évenként elismerésre méltó módon fáradozik a fenyegető veszély ellen való védekezésen — mint értesülünk, a napokban fejezte be a mohácsi partvédelmi munkálatokat, melyeknek bizottsági felülvizsgálata végett *Tormay Károly*, alispán, mint miniszterileg kiküldött biztos, a napokban Mohácsra utazik.

— **(Elhunyt kis fiu.)** Molyen le-sújtó gyász érte csicseri *Csicsery Zsigmond* m. kir. honvédszázados, t a pécsi m. kir. honvédhadapródiskola tanárát és neje, t lehotkai *Lehoczky Rózát*. István nevű fiuk tegnap este hat órakor, tíz éves korában elhunyt. A kis fiu temetése folyó hó 23-án délután 3 órakor lesz a m. kir. honvédhadapródiskolában levő gyászszobából a szigetkülvárosi temetőbe. A gyászmisét folyó hó 24-én, d. e. 10 órakor tartják meg a ferencrendiek plébániatemplomában.

— **(Az udvari konyha tejszüksége.)** A nagy hadgyakorlatoknak Baranyamegye területén tartandó részének időtartamára, az udvari konyhát Görcsönyben fogják — hir szerint — elhelyezni és a király baranyai tartózkodása alatt az udvari konyha tejszükségletét a »Pécsi Tejsarnok« fogja szállítani.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 22-én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 640, az ellentartóban 300 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 960 köbméternek találtatott.

— **(Merénylő éjjeli őr.)** *Blassmenits Fülöp*, baranyavári lakos ellen gyilkossági kísérletet követtek el a minap. Nevezett késő este hazafelé tartván a községben, egyszerre egy lövés dördült el utána, mely *jobb lábát sebesítette meg*. A merénylő nem tett több lövést és a meglőtt ember segélykiáltásaira elősietett községbeli lakosok jöttére el is menekült. A gyilkossági kísérlet elkövetésének gyanuja *Horvát Fülöp*, éjjeli őrre esett, ki régi haragosa volt a meglőtt embernek. Az ellene megindított vizsgálat során meg is találtak nála egy kilőtt pisztolyt; de ő a gyilkossági kísérlet elkövetését tagadja. Mindazonáltal letartóztatták s bekisérték a dárdai kir. járásbirósághoz, hol folytatják ellene a vizsgálatot.

— **(Országos vásár.)** Folyó augusztus hó huszonnyolcadikán tartják meg *Görcsönyben* az országos vásárt állat és kirakodó vásárral. Az országos vásár megnyitására a központi járásból *Waniss Sándor* főszolga-

biró és *Novotny* Ferenc járási állatorvos atának Görcsönybe.

— **(Pusztító villám.)** A Keselyűpusztán nagy vihar vonult el a minap. A villám le is csapott *Spitzer* Mór, siklósi lakosnak a pusztán levő kirtokán az istállóba és annak tetejét felgyújtotta. Az istállóban egy lovat agyonütött a villámcsapás. A pusztító villám által okozott kár kétezer korona körül van.

— **(Felvétel a pécsi püspöki tápintészetbe.)** Szeptember elejével megnyílik a *Hetyey* Sámuel megyés püspök által a papság és egyes tanítóegyesületek közreműködésével létesített püspöki tápintészet második évfolyama. A tavalyi iskolaévben a belvárosi Katholikus Kör alsó helyiségeiben elhelyezve volt intézet ezental a *kisszeminárium* telkén külön épületben kap kényelmes helyiségeket. Áldásos voltát leginkább bizonyítja a folyamodók nagy száma, a kik közül 65-öt vett fel az intézet kegyura és létesítője, a megyés püspök. Ezek közül 9-en fizetéses helyen lesznek, míg a többiek ingyenes ellátásban részesülnek. Az ingyenes helyet fenntartó esperesi kerületek, tanító egyletek és egyesek közül 29-en éltek jelölési jogukkal.

— **(Rabló cigány.)** Vakmerő rablást követett el egy cigány a Baán és Kisfalud közötti országúton. Az uton kocsijáral haladt *Stojánovits* Milivojné, izségi lakosnő. A kocsinült három kis gyermeke és a sógornője, *Stojánovits* Glisóné. Egyszerre kiugrott a sűrűből az utra eléjük *Kerpács* Rádó, baáni cigány és egy fejszével fegyverkezve, agyonütéssel fenyegette őket, ha a kocsirol le nem szállnak. A halálra rémült két asszony a gyerekekkel leszállt a kocsirol, mire a cigány felült az egylovas kocsira és azt elhajtotta. Az asszonyok gyalog mentek haza Izsépre s feljelentették az esetet. A vizsgálat során a cigánynál meg is találták az elrabolt lovat és kocsit s a rabló cigány azt vallotta, hogy *Stojánovits* Gliso tartozik neki tíz forintjával, a mit nem akar megadni. Tehát mikor megtudta, hogy *Stojánovitsék* kocsin Kisfalud felé mentek, utánuk ment s a fejszét azért vitte magával, mert azt hitte, hogy *Stojánovits* Gliso is a kocsin van s ha ellenáll, *legyen mivel leütnie*. A rabló cigányt elfogták s bebiztosították a dárdai kir. járásbírószágh börtönébe.

— **(Szerencsétlenül járt munkás.)** A nagy esőzések a domboldalon fekvő szőlőterületeket nagyon megrongálták, úgy, hogy több helyütt még rendbe kell hozatni a szüret előtt. Ugyancsak dolgozhatnak a szőlőmunkások. Tegnap egy ilyen munkás szerencsétlenül járt a Makár-hegy egyik szőlőjében. Javában folyt a kapálás, a mikor az egyik munkás, *Zsifkovics* Joco, erőset fölkiált. Nyomban oda-szaladt a másik két munkás és látják, hogy *Zsifkovics* ballában mély vágás van, a honnan erősen bugyogott elő a vér. Mindjárt fölkapták és bevitték a házba, a hol a vért lemosták és a sebet kendővel bekötötték. Azután beszállították a kórházba. A szerencsétlenül járt munkás úgy mondja, hogy a kapálás közben karja egyszerre összerándult és úgy vágott be lábába az éles kapával. Több napig fekszik majd a kórházban.

— **(Ellopott fegyverek.)** Kétféle betörés is történt a napokban a vidéken, a mikor is mindkét esetben löfegyvereket vittek

el a betörők. Az egyik betörés Pécsváradon történt, hol *Steindl* Vince, ottani lakos házába tört be valaki, mikor a gazda nem volt otthon s elvitt egy *forgópisztolyt*, töltényeket s egyéb apróságot. A másik betörés *Dakobovics* László, somogyi lakos présházában történt, honnan egy *kétsövű vadászfegyvert*, vadászövet, tarisznyát és töltényeket vittek el. Az ismeretlen betörőket most nyomozzák.

— **(Tűzvész Kisteleken.)** Ország Lajos földbirtokos kisteleki birtokán, tegnap délután 4 órakor tűz ütött ki, melynek az istálló és a vele szomszédos cselédlakás-épület lett a martaléka. Az épületek biztosítva voltak, sulyosítja azonban a tüzeset okozta károkat ama körülmény, hogy a cseléd lakások épületének padlásán sok ruha és gabonanemű, a cselédség idei konvenciója szintén a tűz martaléka lett. Ország Lajos a tűz keletkezésekor nem volt Kisteleken, hanem Gábor pusztai bérletén időzött. Szerencsére emberéletben nem esett kár s állat sem lett a tűz áldozata. Az istállóban volt lovakat, *Saily* János kisasszonyai tanító mentette meg a tűzveszedelemtől.

— **(Elszakította a lábát a gép.)** Korb János, kocsolai lakos birtokán cséplés közben véres szerencsétlenség történt. A szerencsétlenség áldozata *Mannháld* Antal, tizenkétéves fiú, ki oly közel állt a géphez, hogy annak nagy kerékszíjja elkapta s *mindkét lábát elszakította*. A szerencsétlenül járt gyermek most élet-halál között lebeg.

— **(Elveszett óra.)** *Krauser* István, árpádi lakos ma reggel bent járt Pécsen s itt a király-utca sarkától a buzatérig vezető uton elvesztette ezüst zsebóráját. A becsületes megtaláló kéri, hogy az órát vagy itt helyben a rendőrségnek, vagy pedig az árpádi községi előljárósnak adja át.

— **(Rendőrfilozofia.)** Aközelmúlt napokban néhány jogyceumi polgar áldogált a király-utca sarkán s a csoportjuk nagyobb léven, bizony elállták egy részét a gyalogjár-dának is. A sarkos rendőr egy darabig csak nézte a beszélgető fiatal urakat, kik azonban sehogy sem akarták észrevenni a rend éber őrének megrovó tekinteteit, mi aztán végeredményében annyira kihozta sodrából a sarkost, hogy odament a beszélgető csoporthoz s méltatlankodva mondta:

— Nem hittem volna, hogy az intelligens urak is olyanok, hogy nem vészik észre, ha az ember nézi őket!

Persze ezzel a kisé hómályos megrovással, mint ki jól végezte dolgát, visszament támasztani a hirdetési oszlopot.

— **(Leégett kerítés.)** Könnyen végzetessé válható tüzeset történt a napokban a hirdi országúton levő egyik majorságban. Kórus János majoros gazda bent járt a községben s ezt az időt használta fel valamely rosszakarója arra, hogy a majort felgyujtsa. Miután azonban az ajtó zárva volt, a gyujtogató a kerítést borította lángba, mely nem sokára el is égett. A gyujtogatásnak könnyen áldozatává eshetett volna az egész majorság, s csak a véletlennek köszönhető, hogy az égett kerítés egyrésze kidőlt s így a tűz nem harapódzhatott tovább. A gazda panasza folytán megindították a nyomozást az ismeretlen tettes ellen.

— **(Képviselőválasztási mozgalom.)** A *szakcsi* választókerület függetlenségi és 48-as polgárai *Bartók* Lajost jelölték. A kerület egyik népesebb községében, Kocsolán most tartotta *Bartók* Lajos programbeszédét. A jelöltet nagy lelkesedéssel fogadták. A község határánál lovasbandérium és zenészó fogadta. *Bartók* Lajos beszéde óriási hatást keltett. A választó polgárok lelkesen éljeneztek. Beszért még *Lovassy* Márton is, a ki kitar-tásra buzdította a polgárságot. A párt szervezés nagy munkájában *Heckenberger* István, pártelők buzgókodik.

— **(A Dráva halottja.)** Légrád községnél a Drávába fürödni ment *Artner* Samu, *Artner* Károly odaváló jómódu iparos és nagybirtokos 19 éves fia. Jó ideig lubic-kolt a vízben, mikor az a gondolata támadt, hogy a malom tetejéről ugorják a vízbe fej-tetőre. Társai már öltözködtek és őt is távo-zásra intették, a mikor odakiáltott nekik: »No fiúk, én még beleugrom egyszer utoljára, bu-cszásra.« A szerencsétlen fiatal ember ezen szavai szomorú valóra változtak, mert a mint tervét végrehajtva a vízben eltűnt, felszínre sem került többé. Holttestét még nem sikerült ezeidig megtalálni.

— **(Kutya jár a kertben.)** Bizony veszedelmes dolog az a szerelem. Még hozzá, ha az nagyon is nagy. Hagyján, ha még le-gényneél és lányneél lopózik be abba a kis házdarabba, a szívbe, az a huncut, az egész embert átalakító szerelem. De aztán, ha a férj és feleség közé egy új alak bátorodik közbélelni, az szörnyű nagy bajjal és vesze-delemmel jár. Megjelenik hivatlanul és össze-rombolja a boldogságot. A férj és a feleség közt már nem oly égető a csók, nem oly he-ves az ölelés, az enyelgés is elmarad. A csók hideg, az ölelés gyenge, nem is néznek már egymás szemébe. Keveset beszélnek, ugyszól-ván kerülnek egymást. — Ilyen dologról sut-tognak most. Neveket is emlitenek már. Száj-ról-szájra kél az ige. »El ne mondja másnak, csak magának mondom!« Hanem ez a »naga-siet tovább adni, mert égeti az a hír. Hadd szálljon. — Ilyenfélét beszélnek: A farsang-ban keltek össze és boldogan éltek a mézes-heteket. Tovább is így éltek. A férj nem vett semmit sem észre. A feleség júliusban für-dőbe ment. Az orvos mondta, hogy menjen. Mostanában aztán visszajött. — Hanem vele együtt egy levél is érkezett. Ez gonosz levél volt. Az állt benne, hogy az asszony a für-dőn szerelmi viszonyt folytatott egy ifju gróffal. A férjben felébredt a féltékenység és puha-tolózni kezdett. Rájött, hogy igaz. Az ass-zony aztán egy szép napon a mamához uta-zott. — Ilyet rebesgetnek.

— **(A kis síró Ritka.)** Egy kis le-ányka sírdogált tegnap fönn a Kardos-ut felé. Alig lehet 4—5 éves, hanem a síráshoz igen jól ért. Keservesen jajgatott. Többen jártak arra, hanem ügyet se vetettek a leányra. A mikor látta, hogy így célját el nem érheti, még jobban kiabált. Egy ur és egy hölgy jött. Ezek megsajnálta a kis leányt és megálltak előtte.

— Ugyan mi a bajod, pici? Miért sírsz olyan keservesen?

— Hm, hüm, hüm... volt rá a válasz.

— Na mondd, ki bántott?

— Anyám beteg — s még jobban sirt.
— Hogy hívják téged, ki az anyád?
— Ritta a nevem; anyám vak és nehez beteg. Orvosság kellene neki és nincs pénz.

A jó ur megsajnálta és oda nyújtott neki egy koronát. A leány mindjárt alább hagyott a sirással. Azzal a jószívű ur és a hölgy odább mentek. A kis Ritta kis kacsójával kitörülte a könnyecskéket és a mikor azok eltűntek, egyszerre nevetésre állt kicsi szája. Nekieredt futni. Egyenest egy közelben levő bokor felé. Ujjongva fogadták ott, a hol több apró gyerek volt.

— Most vehetünk cukrot — kiáltott örömmel a csöppség.

— Éljen a kis Ritta — hangzott föl a gyerekek ajkáról.

A jó ur és a hölgy boldogan mentek, eltelve, hogy „irgalmas” cselekedetet vittek véghez.

— **(Tüzek a vidéken.)** *Belvárd* községben nagy asztagtűz volt a minap. *Bárány* Ferenc szérűjén az ut mellé rakott asztag — valószínűleg égve eldobott gyufától — meggyuladt és 700 korona értékben leégett. A leégett asztag biztosítva volt. *Döbrökös* községben *Schönfeld* Mihály présháza lett a napokban ismeretlen okból keletkezett tűz martalékává. *Lápfő* községben *Kovács* Mihály háza égett le. A tűz keletkezési oka eddig még ismeretlen. *Borjád-pusztán* szintén nagy kazaltűz volt a minap. *Domokos* Mihály ottani lakos birtokán ütött ki a tűz, véletlen

gondatlanság folytán. A kár meghaladja a kétezer koronát. *Pincehely* községben leégett egy ház, mely *Ferenci* Ferenc tulajdonát képezte. A tűz oka ismeretlen. *Dunassekéső* és *Ivánbattyán* községben szintén tűz volt a napokban; ott *Keresztes* János, itt *Pfeifer* Jakab háza lett a tűz martalékává. Végül *Dássonypusztán* is volt kazal-tűz, mely *Spits* Jakab birtokán okozott ezer korona kárt. Hogy ez a tűz miből keletkezett, eddig még a vizsgálat nem tudta megállapítani.

— **(A hidransok felszedése.)** A mult büne ez is. Mikor a vízvezetékét csinálták, ki se gondolt arra, hogy a hidransok a kocsutakon nem helyezhetők el anélkül, hogy a nagy forgalom következtében hol itt, hol ott neki ne hajtsanak a kocsisok. Csak egy két éve, hogy a közutak szükségessé váltak, látták be ez elhelyezés célszerűtlenségét, mikor nap-nap után elütöttek egy-egy közutakat a kocsisok. És most felszedetik a kocsutakról a hidransokat s mind a járdákra helyezik át. Csak az a kérdés, ki fizeti ezt a munkát? Bizonyára a város kasszája, a mely most is kong az ürességtől!

— **(Csemegekedvelők figyelmébe.)** Olvasóink szives figyelmét fölhívjuk *Körösztyös* Vince hentes mesternek lapunk mai számában megjelenő hirdetésére, ki üzletét most nyitja meg és a főszűrt a hentesipar finomabb termékeire fogja helyezni. Az új üzlet hívta van arra, hogy városunkból a külföldről érkezett húsból különlegességeket kisorsítsa.

— **(Újrendszertű és föltűlmutatlatlan távcső.)** *Schönwald* Imre pécsi ótvös és optikus üzletében néhány nap óta egy új rendszertű távcső látható, mely kitűnő működésében minden eddigi messzelátót föltűlmutat. A kép, melyet mutat, bámulatosan tiszta, legyőzi a legnagyobb messzeséget úgy, hogy a távolság e távcső előtt egyszerűen elenyészik. Nincs semmi szinezés, a mi a többi távcsőveknél sokszor oly zavarólag hat és azontúl a legfontosabban szabályozható, beigazítható, sőt a legnagyobb könnyűséggel tisztítható is. Ez új optikai találmány, mely minden eddigit föltűlmutat, nem csak messzelátóul, hanem színházi látcsőül is a legnagyobb élvezettel használható, mert súlya kicsiny és nem nagyobb mint egy kisebb fajta színházi látcső, mégis a táborban, tengeren és általában a szabadban sok ezer méterre, szinte beláthatatlan messzeségre elhat és nemcsak tiszta képet ad, de a tárgyakat egész közelünkbe varázsolja. Nem túlozunk, a midőn azt mondjuk, hogy a turista csak e távcső segítségével élvezheti igazán a kirándulás örömeit és a természet bájait. Az új készülék neve: *Pentaprisma-Binocle*, a melynek különös sajátága még az is, hogy mindegyik üveg különbözőképen — tehát a szem erősségi, vagy gyengeségi foka szerint is kiállítható, a mi megbecsülhetetlen előny. A kik ily *Pentaprisma-Binocle*-t beszerettek, nem győzik eléggé magasztalni és másoknak is ajánlani. Egyesek valóságos köszönő leveleket intéznek érte *Schönwald* Imréhez, a kinél ez új találmány a legolcsóbban beszerezhető.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

ugy éreztem, mintha tüzes vasat döftek volna sebembe. Azt mondod, beesett a szeme, arca sápadt; nos tekint rám, élhöz hasonlítok-e én?

— Te férfi vagy, — viszonzá Evonyme komolyan — s erősnek kell lenned a fájdalomban; de ő a szegény gyermek, oly bajos és oly kevéssé van szenvedésre teremtve. A légroham, mely a cserfát csak pár levelétől fosztja meg, egy virágot letörhet. Jer — folytatá, midőn Jakabnak az arcán rángást vett észre, — engesztelődjél meg es legy jó hozzá!

Ugy látszott, mintha Jakab nem hallotta volna barátja szavait; lokozatos izgatottsággal járt föl s alá a szobában.

— Te nem tudod, — szólalt meg végre, megállva *Ormancey*-vel szemközt, — hogy ő soha sem látta át, mennyire szerettem. Egész életem reményét helyeztem belé! Mielőtt őt ismertem, még soha sem szerettem. Minden bennem levő vércsöppet, ifjuságom egész erejét, szerelmem kincsét, melyet még senki nem érintett, neki áldoztam. És mit mivel ő mind ezzel! Szenvedélyemet oly szerelemnek tekintette, melylyel büntetlen lehet játszani. S minő szánalmat érzett ő, midőn szívemet összezúzta? Minő megbánást tanusított? Én csak egy szót kívántam, csupán egy szívből jövő kiáltást, hogy visszatérjek és sirva boruljak lábai elé. És ő, még csak nem is gondolt arra, hogy ezt az egy szót kimondja!

— És te, — viszonzá Evonyme, — gondoltál-e arra, hogy e kiáltást bevárd, a melyről beszélsz? Nem voltál-e hirtelenkedő a kárhoztatásban? Mint tébolyult rohantál tova, a nélkül, hogy tudtad volna hová lettél?

laszt adni. Abban állapotok meg, hogy *Lisle* ur déltájban követi a fiatalokat s *Val-Clavin*-ban fognak villásreggelizni.

A fiatalság megindult. Az idő nagyon tiszta volt. Akkor éjjel fagy volt. Az utat borító hervadt leveleket vékonyan borítá a dér s a talaj recsegett a lábok alatt. Evonyme egy gyaloguton vezette át az erdőben *Antoinette*-t. Belsőleg örült vállalata sokat ígérő sikerének s a jó kezdetnek jó végét remélte. Halkan dudolt, miközben az erdő meredek lejtőjére fölhágásnál *Antoinette*-t segíté s váltig iparkodott a társalgást közönbős tárgyakra terelni. A leányka meglepetve e gyöngéd figyelem által, szintén oda törekedett, hogy a beszélgetés köznapias, ártatlan dolgokról tolyjon.

Igy hagyta hátra az utat, a nélkül, hogy észrevette volna. Egyszerre szélesedni kezdett az ösvény az erdő szélén s *Antoinette* rá ismert ott lent a völgyben *thuilierie* tóra, melyet sárgalevelű nyárfák szegélyeztek s melyben a verőfény megcsillámlott.

— Miért vezetett ön engem ide? — kérdezte a leány ingerült hangon. — Hiszen nem erre vezet az ut a majorság felé!

— Nem viszonzá Evonyme, de a *thuilierie*-csöszőlő akarok valamit kérdezni. Alig telik belé egy negyedóra s újra itt leszek. Üljön le ide, a hol a verőfény éri és olvasson e könyvből, mig rám várakozik. — *Lafontaine*-nek egy kötetét adta át s hangosan dobogó szívvel lépett az erdészlakhoz vezető ösvényre.

Abból, a mit neki az *auberivei* vendéglősné beszélt, azt következtette, hogy *Jakab*, hivatalos dolgai rendezé-

Idegenek Pécssett.

— Augusztus hó 21.

Aranyhajószálló. Schiel N. és neje, uradalmi számvevő, Miholjac. — Endries Adolf, utazó, Bécs. — Witte Hugó, birtokos, Berlin. — Reil N., plébános, Kamenice. — Vadiszavlyevits Albert és leánya, vasuti tiszt, Pilsen. — Csosits Sándor, földbirtokos, Somberek. — Körner Vilmos, utazó, Budapest. — Derzán Drágán, postamester, Szalatnak. — Kapus Zoltán, utazó, Budapest. — Warner Márk, utazó, Eszék. — Bénesy Frigyes, utazó, Berlin.

Mátyás-király-szálló Fabricky Elek, vasuti felügyelő, Budapest. — Horváth Gyuláné, magánzó, Viszló. — Szitarics Ferenc, főpincér, Budapest.

Nádor-szálló. Weisz Lipót, kereskedő, Budapest.

Vadászkürt-szálló. Varga Imre, gépész, Mohács. — Tibol János, bányász, Bányatelep. — Novák Ilona, Pécs. — Borsický Ernő, pincér, Baja.

Vadember-szálló. Hönig László, utazó, Budapest. — Heller Richard, igazgató, Baja. — Altmann Gyula, biztosító, Budapest. — Bárándy Jenő, jegyző, Somogy. — Kertész Károly, utazó, Budapest. — Kunst Róbert, utazó, Grác.

Művészet, irodalom.

○ A »Nemzeti Zenedében« a növendékek beiratása f. évi augusztus hó 30 átol bezárólag szeptember hó 5-ig az intézet helyiségében (Budapest IV. ker. Ujvilág utca 14. sz.) naponként délelőtt 9—12 óráig történik. Ezen időn túl csakis külön igazgatói engedély alapján naponként délután 3—5 óráig. Mindkét nembeli növendékek telvétetnek az ének, zongora, orgona, cimbalom, hárfá, az összes vonós

és fuvó-hangszerek, továbbá az összhangzattani zeneszerzési, zenetörténeti és aesthetikai tanzakokba, a vonósnégyes és zenekari iskolába, valamint az egyházi zene- és lythurgiai tanzakokba is. Beiratási díj 12 korona.

○ Az országos m. kir. színművészeti akadémián a beiratások az előkészítő osztályba szeptember hó 7., 8., 9-ikén, az akadémia I. és II-ik osztályába pedig szeptember 10. és 11-én tartatnak meg d. u. 3 órától kezdve. — Az országos m. kir. színművészeti akadémiába való felvételhez megkivántatnak: a) Szinpadias, csinos alak. b) Tiszta kiejtésű, csengő hang. c) Kifejlett testi alkotás mellett (melyről az intézeti orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. d) Annyi műveltség és iskolai képzettségről való bizonyítvány, a mennyit e korban minden művelt ifjútól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e) Szülői, vagy gyámi megegyezés. A mely jelentkezővel ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezésüket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező növendék csupán a valóságos és törvényes családi nevével irathatja be magát. g) Jó magaviseletről szóló erkölcsi bizonyítvány, mely vagy iskolai bizonyítvánnyal, vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhatlanul igazolandó. h) Minden ujonnan jelentkező az előkészítő osztályba csak próbaidőre vétetik fel; ennek leteltével újabb vizsgálatnak vettetik alá. A letétel tehát nem végleges, a letelt próbaidő

után a tehetségtelen, vagy hanyag növendék elbocsáttatik. i) A belépő új növendék 2 kor. beiratási díjat s 10 korona felvételi díjat, valamennyi növendék pedig 2 korona beiratási díjat, azonkívül 60 korona tandíjt tartozik 2 részletben u. m. 30 koronát a felvételtől és 30 koronát február 1-én előre fizetni. j) Minden fölvevő növendék tartozik szülőivel, vagy gyámjával együtt az eléjük terjesztendő kötelezvényt aláírni. Bővebb értesítést az intézet igazgatósága (Kerepesi-ut 1. sz. III. em.) készséggel ad.

Törvénykezés.

§ Hivatalsszolgái kinevezés. A kaposvári kir. törvényszék elnöke Kovács János kaposvári fogházort a tabi kir. járásbiróság-hoz hivatalsszolgáivá nevezte ki.

T a n ü g y.

(Beiratkozások a pécsi iskolákban.)
A pécsi főgimnáziumban a beiratkozások szeptember hó 2., 3. és 4-ik napjain lesznek. A pécsi főreáliskolában ugyancsak szeptember hó 2-ától 4-ig tartatnak a beiratkozások mindenkor d. e. 8—12 óráig. Ugyanezen napig tartoznak a már beiratkozottak az osztályfőnöknél jelentkezni. A pécsi felső kereskedelmi iskolában szeptember hó 1-ével kezdődnek a beiratkozások s tartanak 4-éig. A pécsi püsp. tanítóképző intézetben szept. hó 2-án az I. és

sével lévén elfoglalva, ma nem megy ki az erdőbe. Nem is csalódott. Jakab egy, az emeleten levő szobácskában helyezkedett el, honnan az erdősegre és a tóra lehetett látni.

A mint belépett Evonyme, Jakabot a padlón kiterített lajtsromokra és térképekre hajolva találta, mig mellette iratokkal borított kis asztal állt.

Az ajtócsikorgásra megfordult az erdész s Evonyme megijedt, nagyon megváltozott arcának szomorú kifejezésétől; megfogyott és szeme még mélyebben beesett. A váratlan látogató megpillantásakor elsápadt Jakab, hirtelen fölugrott és így szólt:

— Mit akar ön? Azt reméltem, soha sem látom önt többé.

— Jakab régi pajtásom! — szólt Evonyme el-érzékenyülve — Jakab pedig megvetőleg nézve rá, így szólt:

— Ne hivatkozzék ön régi barátságunkra. Vége annak! Önnek tudnia kellene, hogy látása kinosan hat reám.

— Csak egy pillanatig hallgass meg nyugodtan.

— Távozzék ön; mit sem akarok hallani.

— Ejh! — kiáltott föl Evonyme határozottan, — mégis meg kell engem hallgatnod? Ha azt hiszed, hogy én a saját jókedvemből másztam föl ide, csalódól. Lelkiismeretem üzött ide s addig nem is távozzom, mig kötelességemnek eleget nem tettem.

— Nos! beszéljen hát; csak mennél gyorsabban! — mormogta Jakab, a nélkül, hogy Evonymere pillantott volna.

— Igazságtalan voltam irántad — folytatá Ormancey vontatva — és bocsánatot kérek tőled ezért; azonban nem rólam van most a szó. Antoinetteről akarok beszélni.

Jakabot fájdalmasan érinték e szavak.

— Talán áldásomat akarja ön kérni! — kérdezte keserű gunnyal.

— Ismétlem, nem rólam van szó . . . Ha egy pillanatig balga voltam azt hinni, hogy türhető férj válik belőlem; de e botorságból hamar kiábrándultam. Antoinette mindig csak téged szeretett. Az, hogy odahagyta, megöli és semmivé teszi őt. Te nem hiszed ezt, — folytatá, mikor látta, hogy Jakab, csak vállat vont. — Jó-ságos ég miért nem akarsz hinni szavaimnak, mikor én bizonyosságul lábbal tiport büszkeségemet mutatom be s annyira lealázom magamat előtted, hogy nevetséges szerepet játszom? Ő mit sem szólt nekem szerelméről és szenvedéseiről, mert ő sokkal büszkébb! De én mindent fölfedeztem szemének lázas fényében, arcának halványságában s fékezhetetlen ellenszenvéről, ha kezem a kezét érintette. Ő nagyon szenved barátom s azért jöttem én ide.

— És én — kiáltott föl Jakab, megfogyott arcával Evonyme felé fordulva; — azt hiszed én nem szenvedek? Azt gondolod, hogy oly szerelmet, mint az enyém, kitéphetni a szívből, a nélkül, hogy ne vérezzék? Egy hónap óta nem éiek, nem gondolkozom. Ugy bolyongok ide-oda, mint a kit gonosz álom gyötör. Mikor újra folytatni akarom munkámat, láttam, hogy nem vagyok rá képes s mikor megérkezve értesültem, hogy te őt nőül veszed,

II. osztálybeliek és 3. án a III. és IV. osztálybeliek vétetnek fel, mindenkor reggel 8 órától kezdve. Elkésve érkezettek csak az egyh. hatóság engedélyével vehetők fel. A „Mi Asszonyunkról» nevezett *nőzárda nevelő intézetbe* a tanulók szept. hó 2., 3. és 4-ik napjain d. e. 7—11 ig és d. u. 2—5 ig vétetnek fel. Az I. osztályuk szeptember 2-ikán iratnak be.

(**Tanítói kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Szondy Pál, Müller Ferenc, Kutor Antal* és *Benedictyné Ötvös Mária* okleveles tanítókat, illetve tanítónőt a nagy-atádi állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónővé kinevezte.

Közigazdaság.

□ **A halászkok ellenőrzői.** *Darányi Ignác* földmívelési miniszter a halászati törvény tilalmi intézkedéseinek szigorú végrehajtása érdekében elhatározta, hogy mindazokat a halászati társulatokat, a melyek a halászat rendszeres üzését külön e célra felfogadott közegekkel ellenőrzik, anyagi segélyben részesíti. A sik vidéki vizek hallal való benépesítése érdekében több helyen növendék-haltenyészítő telepet rendeznek be.

□ **Veszélyes állati betegség.** *Pakson Sulyok Géza*, állami főállatorvos konstatálta, hogy a lovak között kiütött a járványos takonykór s e miatt a gyakorlaton levő katonaságnak sem szabad Paks területére bevonulni.

□ **Vámilleték a jövő hóra.** A vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkelet-pótlék 1901. évi szeptember hó *tizenkilenc és fél* százalékban állapított meg.

□ **Szüreti ünnepek.** *Darányi Ignác*, földmívelésiügyi miniszter, ki a közelmúltban egy rendeletével felújította a régi idők aratási ünnepét, most leiratot intézett az ország gazdasági egyesületeihez, melyben abbéli óhajának ad kifejezést, hogy a szüretelés befejeztével tartsák meg ismét az újabb időben immár feledésbe ment szüreti ünnepeket. A gazdasági egyesületek most a birtokosokkal tudatják a miniszter kívánságát s valószínű, hogy ép oly fogamatja lesz, mint az aratási ünnepekre vonatkozó rendeletének.

TÁVIRATOK.

— **Meszlényi Lajos halálához.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Meszlényi Lajos* holttestét székesfehérvári lakásán fölrautalozták. A családhoz számos részvétlétérkezett, köztük *Kossuth Ferenc*től is, ki egyuttal gyönyörű koszorut küldött. A függetlenségi *Kossuth*-párt is koszorut tétetett a ravatalra s a temetésre több képviselő *Székesfehérvárra* utazik.

— **Olay Lajos beszámoló köruton.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Olay Lajos* nyolc napig időzött kerületében s minden községbe ellátogatott. *Olay*nak eddig nincsen ellenjelöltje a szigetvári kerületben.

— **A menekülők.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Budapestre* érkezett értesítés szerint *Kardos Kálmán* nem vállal többé mandátumot s *budapesti*

lakását is föladja. A pécsváradi kerületben hír szerint *Gállos Ede* ottani ügyvéd készül föllépni szabadelvű párti programmal. *Aidinger János* ugyane forrás szerint *Sopronmegye* egyik kerületében készül föllépni. (!)

— **Gázrobbanás egy alagutban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A *Clevelandban* most épülő tenger-alatti alagutban gázrobbanás történt, mely öt embert megölt.

— **A francia-török konfliktus.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „*Cassard*“ nevű francia cirkálóhajó a francia-török konfliktus miatt parancsot kapott, hogy a török partok felé menjen. Egy hadosztály készenlétben várja, hogy utána menjen.

— **Nagy petroleum robbanás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Frankfurti* távirat szerint a *Standard Oil Company* bányáiban történt robbanásnál 150 ember meghalt és 300,000 barell olaj odaégett.

KIR. TÁBLAI ÉRTESEITŐ.

1901. évi augusztus hó 19-éi s köv. napjain elintéztett ügyek.

(Rövidítések magyarázata: hh. = helyben hagyva, mv. = megváltoztatva, rmv. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendkívényileg vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

Szüneti tanács.

Polgári ügyek.

Előadó: *Püch Antal*.

- III. 2136. *Özv. Klement Jánosné* s t. — *Vázsony Emil* végr. — rmv.
2155. *Gebauer Károly* — *Schaub Ödön* végr. — hh.
2156. *Schwarcz Jakab* — *kk. Krausz Manó* végr. — hh.
2168. *Dóry Dénes* hagy. — rend.
2169. *Imgrund György* s t. — *Andrásy Lajos* végr. — rend.
2170. *Gruics Ádám* — *özv. Tadianov Ivánné*. örök. — hh.
2172. *Eppinger Sándor* és fia cég — *Berger Károly* végreh. — hh.
2174. *Maranics Rajmár* — *Kovács Ödön*né zárlat. — mv.

Előadó: *Rökk Gyula*.

- III. 2134. *Fuller Jánosné* — *Weisz Lipót* végr. — hh.
2157. *Abafy Gyula* — *Kubránszky Ferenc* végr. — hh.
2183. *Sebők Béláné* — *Sebők Béla* végr. — rend.
2189. *Gergeta Márta* — *Csellinác Péter* végr. — mv.
2192. „ „ — „ „ végr. — hh.
2198. *Sebők Béláné* — *Sebők Béla* végr. — csat.

Előadó: *Holics Gyula*.

- V. 2159. *Schwabik Mária* — *Vukalovics Kálmán* válóper — hh.
III. 2111. *Farkas Ferenc* — *Maróczy Jánosné* végr. — mv.
2120. *Sonaenfeld Lajos* — *Gergics János* végr. — mv.
2126. *Geizler János* — *Pekál Zoltán* letét. — hh.
2133. *Tuboly Gyula* s t. — *Tamás Ádám* végr. — hh.
2151. *Schaumburg Lippe* herceg — *Mautner Róbert* végr. — mv.

Büntető ügyek.

Előadó: *Cziglányi Béla*.

- V. 1033. *Zsigrai József* suly. t. sért. — főt. kit.
1035. *Pete Tóth Lajos* s t. lopás. — főt. kit.
1039. *Rabb János* gond. ok. suly. t. sért. — főt. kit.
1090. *Dürr József* s t. többrendbeli lopás. — főt. kit.

Előadó: *Angyal Pál*.

- V. 1073. *Bácsi Viktor* s t. magánosok elleni erőszak. — biz. kieg.
1091. *Pandur Lajos* suly. t. sért. — biz. kieg.

Elintézésre kitézött ügyek.

Bejelentések 1901. évi aug. hó 26. s köv. napjaira.

Szüneti tanács.

Polgári ügyek.

Előadó: *Püch Antal*.

- III. 2135. *Nagyfi Józsefné* szül. *Bozsó Anna* hagy.
2196. *Néhai Gaiszki Ferenc* hagy.
2210. *Néh. id. Cholnoky Imre* hagy.
2211. *Néh. Sztás férj. Szondi Józsefné* hagy.
2214. *Tavali Sámuelné* hagy.
2235. *Néh. Talabér Kálmán* hagy.

Előadó: *Rökk Gyula*.

- V. 1572. *Novák Sándor* s n. — *Siklósi tak. és hitel-*
egylet kártérítés,
III. 2208. *Ifj. Szücs Mártonné* — *Vukovits Jánosné* végr.
2219. *Vétek Vendel* — *Nudli Józsefné* zárlat.

Előadó: *Holics Gyula*.

- V. 1817. *Ulacsai József* — *Kálmán Sándorné* köz.
megszűnt
1855. *Stokinger Ede* — *Depser Ludovica* válóper.
1856. *Tálos István* — *Horváth Rozália* válóper.
1903. *Weing Erze* — *Weing János ifj.* válóper.
1924. *Wégmann Henrik* — *Niedert Mária* válóper.
2163. *Kovács János* — *Bonyai Anna* válóper.
2207. *Nánási Sándor* — *Sipos Mária* válóper.
III. 2190. *Deutsch Mór* és fiai — *Elkán Julia* végr.

Büntető ügyek.

Előadó: *Cziglányi Béla*.

- V. 1049. *Pozsgay István* ember ölés.
1056. *Kulcsár János* suly. t. sért.
1058. *Grahovec (Zoholi) József* s t. lopás.
1064. *Hermann József* s t. suly. t. sért.

Előadó: *Angyal Pál*.

- V. 1093. *Precsinszky Józsefné* s t. org. és lopás.
1096. *Schön Mór* hamis tan.

Laptulajdonos

Felelős szerkesztő

SHAUTTER GUSZTAV

PLEININGER FERENC

TAISZ JÓZSEF

Hirdetések

Szőlő termés eladás.

Üszögi uradalom

üszögi szőlőszetében (mely áll 70 holdból)

az idei összes szőlőtermés eladó

és pedig ebből 20 hold legfinomabb muskatály és Chasselaszok, 50 hold legfinomabb borszőlő; legnagyobb részben fehér. A muskatály és Chasselaszok ára nagyban 60 fillér, kicsinyben 70 fillér. A borfajok ára nagyban 40 fillér kilogrammonként.

Ugyanott mintegy 70 métermázsza takarmányvetésre való őszi borsó van eladó, métermázsanként 20 koronáért.

Dr. Tolnai VIZGYÓGYINTÉZETE

PÉCSETT, a sétaléren.

Összes vizgyógyműveletek közös és elkülönített teremben. Massagevillanyos fényfürdő (soványító kuráknál) gőzszekrény.

Meleg ásványfürdők. Reichenhall rendszerre berendezett belégző osztály.

A vizkúra különösen javalva van, gyenge idegzetűeknél, gyomor és belek renyhességénél, álmatlanságnál, szédülésnél, idült rheumánál, általános gyengeségnél stb.

Modern berendezés. Orvosi felügyelet. Mérsékelt árak. Felvétel naponta d. u. 4-6-ig.

Tőzeg klosettek!

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, ki teljesen szagtalan árnyékszékét óhajt, mert a tőzeg szagtalanít!!

Tőzeg-klosettet beszerez mindeki, ki a maga és családjának egészségéről gondoskodik, mert a tőzeg fertőtleníti!

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, aki a mindenféle betegségeket terjesztő pöcsgödöröt házából eltávolítani kívánja, mert az ilyenre a tőzeg-klosettek használatánál többé szükség sincsen.

Tőzeg-klosettek kizárólag kaphatók:

Kraus Istvánnál, Pécsen.

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított tőzeg szóró klosettekkel teljesen meg vagyok elégedve. A klosettek kifogástalanul működnek és teljesen szagtalanok. Pécs, 1900. június hó 10-én.

Tisztelettel Dr. Mende Lajos.

T. Kraus István urnak Pécsen.

Szívesen adom tanubizonyosságát annak, hogy az Ön által szállított tőzeg-árnyékszék minden tekintetben megfelelő, különösen hangsúlyozom, hogy mióta ezek nálam használatban vannak és az emésztőgödört használaton kívül helyeztem, az eddig mindig nedves falak egészen kiszáradtak. Pécs, 1901. május hó.

Tisztelettel Dr. Czirer Elek, főorvos.

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel igazolom és bizonyítom, hogy a megyei árvaháznál már egy év óta ezen klosettekből 10 db. van használatban és feltűnő szagtalan voltak, csakély kezelési költségük folytán legmelegebben ajánlhatók.

Keller István, várnagy, mint a megyei árvaház felügyelője

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel szívesen kinyilatkoztatom, hogy a nekem szállított tőzeg klosettek teljesen megelégedésemre beváltak és a még visszalévőket is mihamarabb átalakítottam.

Tisztelettel Fodor Pál, ügyvéd Deák-u. 1.

Uj hentes-üzlet.

A n. é. közönségnek becses tudomására hozom, hogy Pécsen, Irgalmasok-utca 2. sz. a. (Stern K. ügyvéd házában) az irgalmasok temploma átellenében

1901. augusztus 24-én (szombaton)

hentes fióküzletet nyitok

s különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét

naponként frissen készült hideg felvágottaimra és egyéb hentes különlegességeimre,

melyek kitűnő ízükkel és lelkiismeretes tisztaságuk által fölülmulják úgy a hazai, mint a külföldi e fajta készítményeket.

Egy mintavásárlás mindenkit meggyőzhet készítményeim kiválóságáról. Állandóan friss prágai sonka.

Teljes tisztelettel

Körösztös Vince,
hentes mester.

Hirdetések

a hirdetésbélyeg megszűnése folytán

jutányosan felvételnek a

„Pécsi Figyelő“ kiadóhivatalában.

Biztos hatás!

DELY ANTAL

patkányirtó vállalkozó

Pécsen, Mária-utca 23.

Ajánlja patkányirtó munkálatait géppel és kézzel, egyúttal ajánlja feltétlen biztos hatású csótány és polcska tinkturáit, mely még a petéket is megöli. Üvegként 60 fillér ecsettel együtt. Továbbá ajánlja magát személyesen a kiirtásra nagyobb házakban, szállodákban, uradalomban. A polcska kiirtása szoborkint 3 forint.

És különösen ajánlja patkányirtó piruláit, egy tégely egy forint. — Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

Patkányirtáshoz levélbeli megkeresésre személyesen jelenek meg

tisztelettel

Dely Antal,

patkányirtó vállalkozó.

